

HEALTH

Assessments Australia တာ်ဆုာ်ခီအလံာ်တကီၢ်အသီ-မိာ်ပာ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်
တာ်ကတိၤအဂီၢ်တာ်ကူၤစါယါဘျါအတာ်သမံသမိး

ဆူမိာ်ပာ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်အအိၣ်,
န့ဖိဘၣ်တာ်ဆုာ်ခီဃီအီၤလၢတာ်ကတိၤဒီး/မ့တမ့ၢ်ကျိၣ်အတာ်သမံသမိးဒ်သိးကထံၣ်ဘၣ်မ့ၢ်တာ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်အံၤမၤ
ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဝဲအတာ်မၤလိဒီးန့ၣ်ပုၤန့ၣ်ဆူက့ၢ်အပူၤဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.တာ်အံၤကမၤစၢၤဝဲက့ၢ်လၢကပာ်န့ဖိမ့ၢ်အအိၣ်ဒီး
တာ်ကတိၤဒီး/မ့တမ့ၢ်ကျိၣ်အတာ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးအအိၣ်အမ့ၢ်လၢအတာ်မၤတာ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်ခါ,
ဒ်သိးကဘၣ်ဆိၣ်ထွဲန့ဖိဒ်လဲၣ်, ဒီးက့ၢ်ကသ့ပတံအါထီၣ်လံာ်လဲၣ်တဖိတာ်လံၤကဲဘျါလၢတာ်ကူၣ်
ဘၣ်ကူၣ်သ့ဝဲကျိၣ်ကသ့ဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

တာ်ဂ့ၢ်တာ်ကျိၣ်ဘၣ်ဃးဒီးတာ်မၤအကျိၣ်အကျဲအံၤအိၣ်ဝဲဖဲလံာ်ကဘျးပာ်လၢအပိာ်ထွဲထီၣ်အခံတဖၣ်အပူၤ,
ဒီးနကလိၣ်မၤပုၤလံာ်တကီၢ်အံၤဒီးလံာ်ပျဲအဂီၢ်လီၤ.

ဝံသးစူၤမၤပုၤလံာ်တကီၢ်အံၤဒီးတာ်ဂ့ၢ်တာ်ကျိၣ်အါအါတသ့ဖဲအသ့ကတၢ်ဒီးဆုာ်ကဒါက့ၢ်ဆူန့ဖိအက့ၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.
တာ်ဂ့ၢ်တာ်ကျိၣ်လၢနဟ့ၣ်ထီၣ်ကမၤစၢၤပုၤလၢကဆၢတံာ်ဝဲတာ်သမံသမိးန့ၣ်မ့ၢ်တာ်မၤအီၤလၢ Assessments Australia
သ့တသ့အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တာ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ခဲလၢအပူၤကွၢ်တဖၣ်မ့ၢ်တာ်အါဒိၣ်လၢကမၤတာ်ဆၢတံာ်အဂီၢ်,
အယိမ့ၢ်တာ်အဂ့ၢ်ကတၢ်လၢနကဟ့ၣ်ထီၣ်တာ်ဂ့ၢ်တာ်ကျိၣ်အါအါကတၢ်တသ့ဖဲအသ့န့ၣ်လီၤ.

တာ်ဂ့ၢ်တာ်ကျိၣ်လၢနဟ့ၣ်ထီၣ်ပုၤအံၤကပာ်ဃုာ်လၢပလံာ်ပာ်ဖျါတဖၣ်အပူၤဒီးကမၤစၢၤပုၤလၢကဟ့ၣ်ထီၣ်တာ်သမံသမိး
လၢအဘၣ်ကတၢ်ဒီးအလၢပုၤလၢနဖိအတာ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်လိၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တာ်ဂ့ၢ်တာ်ကျိၣ်လၢက့ၢ်စ့ၢ်ကီးကပာ်ဃုာ်ဖဲလံာ်ပာ်ဖျါအပူၤန့ၣ်လီၤ.

လံာ်တကီၢ်အံၤတာ်မၤအီၤလၢတာ်ကဘၣ်မၤပုၤထီၣ်အီၤလၢခီဖျါထၢာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီး
မၤပုၤထီၣ်အီၤလၢစုန့ၣ်, က့ၢ်ကဟ့ၣ်လီၤန့ၣ်လံာ်တကီၢ်အဒိအဂၤတဘျးသ့ဝဲလီၤ.

တာ်မၤအကျိၣ်အကျဲအံၤအဖိခိၣ်နတၢ်သံကွၢ်မ့ၢ်အိၣ်တမံမံ,မ့တမ့ၢ်မ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်တာ်မၤစၢၤလၢကမၤပုၤလံာ်တကီၢ်တဘျး
အံၤန့ၣ်, ဝံသးစူၤဆဲးကျိးက့ၢ်, မ့တမ့ၢ်တာ်သမံသမိးအီးစၢၤထွဲလၢယါ (Assessments Australia) ဖဲ
၀၃ ၉၆၇၈ ၅၁၀၀ မ့တမ့ၢ်အံၤမ့(လ)ဆူ SWD-Assessments@maxsolutions.com.au တက့ၢ်.က့ၢ်ကရဲၣ်ကျဲၤန့ၣ်န့ၣ်
ပုၤကျိးထံတာ်တဂၤလၢကမၤစၢၤန့ၣ်လၢမၤပုၤထီၣ်လံာ်တကီၢ်အံၤလၢအဲကလံးကျိၣ်န့ၣ်သ့လီၤ.

တာ်ဘျး

Assessments Australia ကရူၢ်

[Students with Disability Assessment Service website](#)

HEALTH

တၢ်ကတိၤကူၤစါၤယါၤဘျါအတၢ်သမံၤသမိးဃုၣ်ဒီး Assessments Australia-
တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢမိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်

Assessments Australia မ့ၢ်မတၤလဲၣ်.

Assessments Australia, မ့ၢ် MAX အတၢ်ဃုၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အကျိၤတခါ, မ့ၢ်ခိဖနံၤတဖျါၣ်လၢအသဘျုးလၢအတၢ်ဒၣ်ဝဲ
လၢအသမံၤသမိးကိၣ်ဖိတဖၣ်လၢကဆိၣ်ထွဲကိၣ်ဃုၣ်ဒီးလံာ်ပတံၢ်ထီၣ်လၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢကိၣ်ဖိလၢအအိၣ်ဒီးသးခိၣ်န့ၣ်
ကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤဒီးတၢ်ဒုးပုၤဃုၣ်ဃုၣ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးသးခိၣ်န့ၣ်ကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤစၢၤကရၢအံၤတၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အီၤလၢတ
အိၣ်ဒီးတၢ်လၢၣ်ဘျုးလၢၣ်စ့ၤလၢကိၣ်ဒီးဟံၣ်ဖိဃိဖိအအိၣ်ဒီးဖျါတၢ်အၢၣ်လီၤယံးဃုၣ်ဃုၣ်ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဝဲၤကျိၤ (DE) န့ၣ်လီၤ

ဘၣ်မနုၤလၢတၢ်ဆုၢ်ခိဃိၤယဖိလၢတၢ်သမံၤသမိးအဂီၢ်လဲၣ်.

နဖိဘၣ်တၢ်ဆုၢ်ခိဃိၤအီၤလၢတၢ်သမံၤသမိးအဂီၢ်ခိဖျါတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အိၣ်ဝဲလၢအတၢ်မၤလိအပူၤဒီးကမ့ၢ်ဘၣ်ဖုးအကျိၣ်တၢ်တဘျီၣ်လီၤဘၣ်
စးမ့ၢ်တမ့ၢ်ကျိၣ်အတၢ်တဘျီၣ်လီၤဘၣ်စးလၢအဒုးကဲထီၣ် တၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်လိၣ်ဘၣ်သဘံၣ်ဘၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ.

ဖိသၣ်တနီၤအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ခဲဃုၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤတၢ်ဒီး/တၢ်နၢပၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤတဖၣ်, တၢ်ကတိၤဖျါၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤ
ကျိၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤကမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ခဲလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်လၢကမၤလိန့ၣ်တၢ်ဒီးမၤဃုၣ်တၢ်ဒီးပုၤအဂၤလၢကိၣ်န့ၣ်လီၤ.
ကျိၣ်အတၢ်တဘျီၣ်လီၤဘၣ်စးမ့ၢ်နးဒိၣ်လၢကဲၣ်ဆိးန့ၣ်နဖိကလိၣ်အါထီၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢအတၢ်မၤလိအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သမံၤသမိးကမ့ၢ်ဝဲ-

- ကွၢ်ဝဲနဖိအကျိၣ်လၢတၢ်တူၢ်လိၣ်အီၤသ့ မ့ၢ်တမ့ၢ်နဖိအတၢ်နၢပၢ်ပုၤအဂၤကတိၤတၢ်ဒ်လဲၣ်အဂီၢ်
- ကွၢ်ဝဲနဖိအတၢ်ပၢ်ဖျါထီၣ်အကျိၣ် မ့ၢ်တမ့ၢ်နဖိသ့ဝဲတၢ်ကတိၤကျိၤလၢကတဲတၢ်ဒီးတၢ်လၢအအိၣ်ဒီးတဲတၢ်ဒ်လဲၣ်အဂီၢ်
- ကွၢ်ဝဲတၢ်မၤလိအတၢ်ကီၢ်လီၤဆီလိၣ်အသးတဖၣ်လၢတၢ်သ့ဝဲ
သးခိၣ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါ(တၢ်ဆိကမိၣ်လၢကယဲၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်)အတၢ်သမံၤသမိး
လၢကမၤစၢၤပုၤလၢကနၢပၢ်ဘၣ်မနုၤလၢနဖိအိၣ်ဒီးတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲလၢကိၣ်အပူၤန့ၣ်လဲၣ်အဂ့ၢ်လီၤ.
- သံကွၢ်ဘၣ်ဃးနဖိအဂ့ၢ်လၢအပူၤကွၢ်, ဒ်အမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ကတိၤထီၣ်တၢ်သီအခါဒီးကျိၣ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်, မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်
ကတိၤအဲကလံးကျိၣ်ယံာ်လံထဲလဲၣ်,အနၢ်ဟူတၢ်အတၢ်ကီၢ်ခဲတဖၣ်ဒီးအတၢ်သမံၤသမိးလၢအပူၤကွၢ်ဒီး/မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်
ညါဆိလၢတၢ်ဆိၣ်ထွဲအဂီၢ်
- ကတိၤတၢ်ဒီးနၢဒီးပုၤအဂၤတဖၣ်လၢအသ့ၣ်ညါနဖိဂ့ၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်

ဖိသၣ်အိၣ်ထဲစ့ၤလၢအအိၣ်ဒီး တၢ်သဘံၣ်ဘၣ်လၢတၢ်ဆဲးကျိးလိၣ်သးအပူၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအခိပညီမ့ၢ်ဝဲအဝဲသ့ၣ်အိၣ်
ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်တစဲဖိမ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ကတိၤလၢကီၢ်ဒိၣ်ဝဲလၢတၢ်ကနၢပၢ်အီၤအဂီၢ်လီၤ. တၢ်အဒိတခါမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ကတိၤအကလုာ်သီၣ်
လၢတဘျီၣ်လီၤဘၣ်စးဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ် ခိဖျါ တၢ်ကတိၤအတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ် (apraxia of speech) (CAS), လၢအမၤဘၣ်ဒိအတၢ်သ့တၢ်
ဘၣ်လၢကကတိၤတၢ်ရဲၣ်အဂီၢ်ဒီးဆဲးကျိးလိၣ်သးဒီးပုၤအဂၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကတိၤအဂီၢ်မ့ၢ်လိၣ်ဝဲတၢ်သမံၤသမိးန့ၣ်,
ပကကွၢ်နဖိအမၤသီၣ်ကလုာ်ဒ်လဲၣ်, ပၢ်ဖျါဃုၣ်ဃုၣ်တၢ်ကလုာ်တဖၣ်တပူၤဃိလၢကမၤကဲထီၣ်တၢ်ကတိၤဖျါၣ်, ဒီးအတၢ်ကတိၤထီၣ်ပျါ

HEALTH

တဖန်မတင်ခင်လုပ်နိုင်လီ။ CAS နှင့်လီဆီလိတ်အသေးဒီးတင်ကိတင်ဂုကိလီအအိန်ဒီးဖိသပ်အါဒီအါဂါ၊ ဒီးတကဲထီဉ် ညီနုအသေးဘဉ်နုလီ။

နုတင်သံကွပ်ဘဉ်ပးတင်သမံသမိအကျါအကျဲမုအိန်နု၊ ဝံသးစူဆဲးကျိးကွဲမုတမုပရူဖဲ (၀၃) ၉၆၇၈ ၅၁၀၀ တက့။

တင်ဆုဒါအတင်မအကျါအကျဲ

နုဖိအကွဲဆဲးကျိးပုလုကမတင်ဆုဒါအံအဂီလီ။ပလိပ်မနုတင်ဂုတင်ကျါလုနုဒီးကွဲအအိန်လုကထံဉ်ဘဉ်မု Assessments

Australia မုပုအဂုကတင်လုကမတင်သမံသမိအံလီ။ ကွဲမုစူဆဲးကျိးကွဲမုပုလုလံတကွီအံဖဲ

လိဉ်ဘဉ်တင်မုစူဆဲးကျိးသုဝဲလီ။တဘျီတခိဉ်တင်သမံသမိဖိပတင်မုစူဆဲးကျိးကွဲမုပုလုကတင်လုနုဖိအဂီဘဉ်သုဉ်သုဉ် လီ။ ပမုဆိမိဉ်လုမုတင်ဂုအံသုပု၊ ပကဒုးသုဉ်ညါကွဲ၊ ဒီးဘဉ်မနုအဂုနုလီ။

တင်သမံသမိအကျါအကျဲ

ပကရဲဉ်ကျဲမုနုဖိလုကအိန်ဒီးကျိးဒီး/မုတမုတင်ကတိအတင်သမံသမိအဂီနုလီ။ပုလုအကူစါယါကျါတင်ကတိတဂုအိန် ဒီးတင်သိဉ်လီဆီဒီးမုသရဉ်ဒိဉ်သမါထီလုအဖျိတီပတီအထီကတင်တဂုလုကသမံသမိနုဖိအကျိဉ်ဒီးတင်ကတိအတင်သုတင် ဘဉ်တဖန်နုလီ။

ဘဉ်တဘဉ်ပကရဲဉ်ကျဲမုစူဆဲးကျိးခိဉ်နုတင်သုဉ်ညါ(တင်ဆိမိဉ်ဒီးတင်ဘျီဂုကိ)အတင်သမံသမိဖဲအမုတမုဘဉ်ဝဲဒီးလုအပုကွံ ဉ်ခဲနုဒီးဘဉ်နုလီ။သးခိဉ်နုကသံဉ်သရဉ်ကမပုသးခိဉ်နုတင်သုဉ်ညါအတင်သမံသမိညီနုလုသုအတီပုဖဲအဒီးနုဘဉ်လံဉ် တကွီတဖန်လုကမပုအံဝဲအခါနုလီ။

ကွဲကဒုးသုဉ်ညါနုဖဲတင်ကမတင်ဆုဒါကတီလုကတင်သမံသမိအဂီဆဲးယံဉ်လဲဉ်ဒီးကွဲမုနုလုကပဲဆူကွဲလုကတီတင်ဒီးတင်က တီပုကူစါယါကျါတင်ဒီး/မုတမုသးခိဉ်နုကသံဉ်သရဉ်ဖဲတင်သမံသမိဝဲအလီခဲနုလီ။ တင်မုလိဉ်ဘဉ်ပုကတီကျိးထံတင်နု၊ ကွဲကရဲဉ်ကျဲမုအံနုလီ။ တဘျီတခိဉ်ပကဆဲးကျိးနုလုလီတဲစိ လုကကွပ်တင်ဂုတင်ကျါတနုတချးတင်သမံသမိအခါနုလီ။

ညီနုမုတင်အဂုဒိဉ်လုဖိသုဉ်နုတင်ကတဲဘဉ်အံဘဉ်ပးတင်သမံသမိအဂုလုကျဲလုအကပုဉ်လုအပုလုတအိန်ဒီးတင်သုဝဲတင် ကတီတင်မုကွပ်ဘဉ်နုလီ။ တင်အံတမုတင်မုကွပ်လုနုဖိကွဲလီအသးမုတမုကတီပုအသးအဂီဘဉ်။ ဖဲတင်သမံသမိအနုနု၊ မုတင်ကါဒိဉ်လုနုဖိကအိန်ဆူဉ်အိန်ဒီးအံအကသံဉ်လုညီနုအံအံတဖန်နုလီ။

တင်ပီးတင်လီအိန်ဝဲအါကလုလုသးခိဉ်နုကသံဉ်သရဉ်သမံသမိဝဲဖိသုဉ်တဖန်နုလီ။တင်ပီးတင်လီခဲလုလံထီဉ်ဒုးဝဲတင်တမံဃီ၊ ဒီးခဲလုလံနုဘဉ်တင်တုလီလိဉ်အံလု DE နုလီ။

HEALTH

ဖဲတၢ်သမံသမိးဝံအလီၢ်ခံ

တၢ်ကတိပုၤကူစါယါဘျါတၢ်ဒီး/မ့တမ့ၢ်သးခိၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်ကဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဘးတၢ်မၤကွၢ်ဒီးတၢ်လၢနၤဒီးကိမၤတၢ်မၤန့ၣ်သ့လၢကမၤစၢၤန့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.တၢ်ကတိပုၤကူစါယါဘျါတၢ်ညီၣ်န့ၣ်ကတဲဘၣ်န့ၣ်မ့ၢ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ကတိဒီး.မ့တမ့ၢ်ကျိၣ်တၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးဘၣ်ဒါအဂ့ၢ်,ဘၣ်ဆၣ်တဘျီတခီၣ်လိၣ်အါထီၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢကမၤတၢ်ဆၢတဲာ်အံၤအဂီၢ်လီၤ.လၢတၢ်အိၣ်သးတနီၤအပူၤ,တၢ်ကလိၣ်မၤကဒီးတၢ်သမံသမိးအသီတဘျီန့ၣ်လီၤ.န့ၣ်ဆူကိမ့ၢ်တသ့ဝဲဘၣ်ဖဲတၢ်သမံသမိးဝံအလီၢ်ခံလၢကကတိတၢ်ဒီးတၢ်ကတိပုၤကူစါယါဘျါတၢ်ဘၣ်န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ကဆဲးကျိးလီၤတဲစိဆူန့ၣ်လီၤ.

ကိကရဲၣ်ကျဲၤန့ၣ်ပုၤကတိကျိးထံတၢ်ဖဲန့ၣ်လိၣ်ဘၣ်အီၤအခါန့ၣ်လီၤ.

ပကဆူထီၣ်တၢ်မၤကွၢ်အလံာ်ပၢ်ဖျါဆူကိလၢသၢန့ၣ်အတီၢ်ပူၤဖဲတၢ်သမံသမိးအဆၢကတီၢ်သၢန့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.ကိကဟ့ၣ်န့ၣ်လံာ်ပၢ်ဖျါအဒိတဘျီ, လၢကပၣ်ဃုာ်ဝဲတၢ်ဆိမိၣ်တနီၤလၢကမၤစၢၤန့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.ဖဲန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်လံာ်ပၢ်ဖျါ, လၢကပၣ်ဃုာ်တၢ်ဆိမိၣ်လၢကမၤစၢၤန့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.ဖဲန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်လံာ်ပၢ်ဖျါဝံတစု, နကိးပုၤသ့ဖဲ ၉၆၇၈ ၅၁၀၀ ဖဲန့ၣ်တၢ်သံကွၢ်မ့ၢ်အိၣ်တမံမံန့ၣ်လီၤ. ကိကစံးဆၢစ့ၢ်ကိးဝဲန့ၣ်တၢ်သံကွၢ်လၢအအိၣ်ဒီးန့ၣ်တမံလၢလၢန့ၣ်လီၤ.

ယဖိမ့ၢ်အိၣ်ဒီးကျိၣ်အတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ်ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်လိၣ်ဘၣ်အိၣ်န့ၣ်တၢ်မၤန့ၣ်ကကဲထီၣ်အသးလဲၣ်.

န့ၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီးကျိၣ်တၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးမ့တမ့ၢ်တၢ်သဘံဘၣ်လၢတၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်, ကိကဆဲးသိၣ်လိအဝဲသ့ၣ်ဒီးမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်လၢကမၤလိတၢ်အဂီၢ်လီၤ. ကမၤတၢ်ဆိတလဲလၢအတၢ်မၤလိတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပူၤဖဲအလီၢ်အိၣ်ဒီးကစးထီၣ်မၤဝဲနီၢ်တၢ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကပၣ်လီၤဝဲကိမ့ၢ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲကူၣ်လၢကကတိတၢ်ဘၣ်ဘးဒီးန့ၣ်

အတၢ်လိၣ်ဘၣ်ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ကိပတံအါထီၣ်လံာ်လဲၣ်ကဲဘျးတဖၣ်သ့ဖိဖျိတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢကိမ့ၢ်လၢအအိၣ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤတဖၣ်(PSD) မ့တမ့ၢ် သးကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤအတၢ်န့ၣ်ပၣ်ဃုာ် (DI)အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကိအပူၤဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒါတၢ်ကကတိတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဘးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢလၢတၢ်မၤအီၤလၢန့ၣ်အလီၢ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤစၢၤကရၢအဂၤတဖၣ်ကမၤစၢၤစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လၢကမၤစၢၤန့ၣ်အဂီၢ်, ဒ်အမ့ၢ် ထံကိးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤအတၢ်အုၣ်ကီၤ (National Disability Insurance Scheme) (NDIS) န့ၣ်လီၤ.

ယဖိမ့ၢ်တအိၣ်ဒီးကျိၣ်တၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးဘၣ်ဒီးတၢ်လိၣ်ဘၣ်အိၣ်အအါတခီတၢ်မၤန့ၣ်ကမၤအသးလဲၣ်.

န့ၣ်မ့ၢ်တအိၣ်ဒီးကျိၣ်အတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ်ဒီးတၢ်လိၣ်ဘၣ်အိၣ်အအါဘၣ်န့ၣ်,ကိကဆဲးသိၣ်လိအဝဲသ့ၣ်ဒီးမၤစၢၤအီၤလၢကမၤလိတၢ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်သမံသမိးအလံာ်ပၢ်ဖျါကဟ့ၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢကမၤစၢၤန့ၣ်ဒီးကိကဆိၣ်ထွဲဝဲန့ၣ်မ့ၢ်အတၢ်မၤလိမၤဒီးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အိၣ်ဝဲအါမံဆူကိအဂီၢ်လၢကမၤစၢၤဖဲသ့ၣ်တဖၣ်လၢဃုာ်ဒီးကျိၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်မၤလိတၢ်ကီၤတၢ်ခဲတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ် ကျိၣ်ဒီးတၢ်မၤလိသးကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤတဖၣ်အတၢ်ဆိၣ်ထွဲတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤမ့တမ့ၢ်သးကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤ အတၢ်ဒုးပၣ်ဃုာ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.နကတိတၢ်ဒီးကိဘၣ်ဘးလၢအဝဲသ့ၣ်ကသ့ဆိၣ်ထွဲန့ၣ်ဖိဒ်လဲၣ်အဂီၢ်သ့လီၤ.

HEALTH

တၢ်ကတိၤကျိၤအခိၣ်သ့ၣ်

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢကိၣ်ဖိလၢအအိၣ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤ (PSD): PSD ဟ့ၣ်ထီၣ်ပဒိၣ်ကိၣ်တဖၣ်ကျိၣ်စ့တၢ်ဆိၣ်ထွဲအပိၣ်လၢကဆိၣ်ထွဲကိၣ်ဖိတဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤဒီးတၢ်လိၣ်ဘၣ်အါဝဲတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

သးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤအတၢ်န့ၣ်ပၣ်ဃုာ် သးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤအတၢ်န့ၣ်ပၣ်ဃုာ်ကမၤအါထီၣ်ဝဲတၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢကိၣ်ဖိလၢအအိၣ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤအဂီၢ်ဒီးတၢ်ကမၤသ့ၣ်ညါအီၤဒီးဘံးထီၣ်ရံၤပဒိၣ်အကိၣ်တဖၣ်ခိဖျိတၢ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤအါထီၣ်လံာ်ပတံထီၣ်လၢယံၢ်န့ၣ်အတီၢ်ပူၤစးထီၣ် ကိၣ်ကတီၢ် ၄, ၂၀၂၁ န့ၣ်လီၤဖဲ ၂၀၂၅ ကတၢ်ဝဲန့ၣ်, သးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤအတၢ်န့ၣ်ပၣ်ဃုာ်န့ၣ်တၢ်ကပၣ်က့ၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢကိၣ်ဖိလၢအအိၣ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤအလီၢ်လၢကိၣ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.သးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤအတၢ်န့ၣ်ပၣ်ဃုာ်အက့ၢ်ပနီၣ်န့ၣ်တၢ်ကသူၤအီၤလၢကမၤစၢၤဝဲကိၣ်ဒီးတံၣ်ဖိယီၤတဖၣ်လၢကန့ၢ်ပၢၢ်ကိၣ်ဖိအတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နဖိအကိၣ်ကဒုးသ့ၣ်ညါန့ၣ်ဖဲသးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤကစးထီၣ်ဖဲန့ၣ်န့ၣ်ဆံးယံာ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကျိၣ်အတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး-

တၢ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဆါအပနီၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤပုၤတဂၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤလၢကန့ၢ်ပၢၢ်ပုၤဂၤကတိၤတၢ်ဒီး.မ့တမ့ၢ်တၢ်ကီၤတၢ်ခဲလၢကသူၤတၢ်ကတိၤကျိၤတဖၣ်လၢကဆဲးကျိးလိာ်သးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အံၤတဘျီတခိၣ်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအီၤဒီးကျိၣ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်အတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး (DLD) န့ၣ်လီၤ.

ကျိၣ်လၢတၢ်တူၢ်လိာ်အီၤသ့- တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကန့ၢ်ပၢၢ်တၢ်ကတိၤဖျၢၣ်, တၢ်ကတိၤကျိၤဒီးအခိၣ်ပညီလၢပုၤအဂၤတဖၣ်တဲအီၤ န့ၣ်လီၤ.

ကျိၣ်အတၢ်ပၣ်ဖျိထီၣ် -တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကပၣ်လီၤတၢ်ဆိမိၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ကတိၤဖျၢၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤကျိၤတၢ်ဆဲးကျိးလိာ်သးအပူၤလီၤ.

သးခိၣ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအတၢ်သမံသမိး -တၢ်သမံသမိးတခါလၢတၢ်မၤအီၤလၢသးခိၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်တဂၤလၢအကွၢ်ဝဲပုၤတဂၤအတၢ်ဆိမိၣ်ဒီးတၢ်ယဲၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်လၢအကါဒိၣ်လၢတၢ်မၤလိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သဘံၣ်ဘၣ်အတၢ်ဆဲးကျိးတၢ်လိာ်တဖၣ်- တၢ်လိာ်ဘၣ်လၢပုၤတဂၤလၢအကတိၤတၢ်ဘၣ်ထဲတစဲးဖိမ့တမ့ၢ်တဘၣ်နီတစဲးဘၣ်,မ့တမ့ၢ်တၢ်ကတိၤလၢကီၤလၢတၢ်ကန့ၢ်ပၢၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ.ပုၤတဂၤအံၤကလိာ်ဘၣ်ကျဲအဂၤတဘျီလၢကမၤစၢၤအီၤလၢတၢ်ဆဲးကျိးလိာ်သးအဂီၢ်, အဒိ, တၢ်ကတိၤဖျၢၣ်အခိၣ်သ့ၣ်တၢ်ပနီၣ်, တၢ်ဂီၤပနီၣ်တဖၣ်, လံာ်တၢ်ဆဲးကျိးလိာ်သးဒီး/မ့တမ့ၢ်စဲးလၢတၢ်သးအီၤလၢတၢ်ကတိၤအဂီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤအကလုာ်တၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး -ကီၤခဲလၢကကတိၤသီၣ်တၢ်လၢကဒုးကဲထီၣ်တၢ်ကတိၤဖျၢၣ်တဖၣ်.

ဖိသ့ၣ်ကတိၤအိၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤကီၤခဲ(Childhood apraxia of speech)(CAS): တၢ်ကတိၤအသီၣ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးလၢအမၤဘၣ်ဒိဝဲပုၤတဂၤအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကမၤဟူးအထူၣ်ပျၢ်လၢတၢ်သူၤအီၤလၢကကတိၤတၢ်အဂီၢ်ဒီးတကဲထီၣ်ညီန့ၣ်အသးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

သးခိၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်-သရၣ်ဒိၣ်သမါထီၣ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်လိလီၤဆီဘၣ်ဃးတၢ်သမံသမိးလၢတၢ်ဆိမိၣ်ဒီးတၢ်ယဲၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်

တၢ်ကတိၤပုၤကူၤဖျါဘျီတၢ် - သရၣ်ဒိၣ်သမါထီၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်မၤလိလီၤဆီလၢတၢ်သမံသမိးဝဲကျိၣ်ဒီးဃုာ်သ့ၣ်ညါကျိၣ်အတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်ဒီးတၢ်တၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

HEALTH

နိုင်ငံတော်ကူညီဘဏ်ကူညီသည့်ရည်ရွယ်ချက် (IEP): IEPမပါစားကိုင်သရုပ်/သရုပ်မဲ့လောကရည်ရွယ်ချက်တိုးဒီးဆိုင်ထွဲကိစ္စအတော်မာလိတ်လိတ်ဘဏ်တဖန်နှင့်လီ။

ကိစ္စတင်ဆိုင်ထွဲကရူ (SSG): ကရူတဖု, ပဉ်ဃုန်ကိုင်သရုပ်/သရုပ်မဲ့ဒီးဟံဉ်ဖီဃီဖီ, လာအမာဃုန်သကီးတင်တပူဃီလောကသုဉ်ညါလီတင်ဘဏ်ကိစ္စတဂါအတင်လိတ်ဘဏ်တဖန်, မာအါထီဉ် IEP ဒီးကွပ်ဟုဉ်ဝဲကိစ္စအတင်လဲထီဉ်လဲထီဉ်နှင့်လီ။
ကျိဉ်ဒီးတင်မာလီလာသးကွပ်ဂီတလာပုအဂီတင်ဆိုင်ထွဲရည်ရွယ်ချက် -ဟုဉ်ထီဉ်ဝဲကိစ္စဃုန်ဒီးလံလံကဲဘျးအါထီဉ်လာကိစ္စတဖန်လာအအိဉ်ဒီးကျိဉ်ဒီး/မ့တမ့တင်မာလီအသးကွပ်ဂီတင်တလာပုအဂါတဖန်နှင့်လီ။

*ဝံသးစူဆဲးကျိးနဖီအကိစ္စနမ့အဲဉ်ဒီးပုကျိးထံတင်တဂါလောကမာစါဒီးစံးဆာနတင်သံကွပ်တဖန်လာလံကဘျးပအါမီလင်တဖန်အံတကွပ်